Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού

2023/0814(NLE)

14.11.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τον προτεινόμενο διορισμό του João Leão ως μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου
(C9-0397/2023 – 2023/0814(NLE))

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού

Εισηγητής: Mikuláš Peksa

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ JOÃO LEÃO 4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ JOÃO LEÃO ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον προτεινόμενο διορισμό του João Leão ως μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου
(C9-0397/2023 – 2023/0814(NLE))

(Διαβούλευση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 286 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο το Συμβούλιο ζήτησε από το Κοινοβούλιο να γνωμοδοτήσει (C9-0397/2023),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 129 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A9-0000/2023),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με επιστολή της 25ης Οκτωβρίου 2023, το Συμβούλιο κάλεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να γνωμοδοτήσει σχετικά με τον διορισμό του João Leão ως μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου·

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού προέβη στην αξιολόγηση των προσόντων του João Leão, ιδίως από την άποψη των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 286 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής, η επιτροπή έλαβε βιογραφικό σημείωμα του João Leão καθώς και τις απαντήσεις του στο γραπτό ερωτηματολόγιο που του εστάλη·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω επιτροπή πραγματοποίησε εν συνεχεία, στις 29 Νοεμβρίου 2023, ακρόαση του João Leão, κατά την οποία ο υποψήφιος προέβη σε εναρκτήρια δήλωση και κατόπιν απάντησε σε ερωτήσεις των μελών της επιτροπής·

1. εκδίδει ευνοϊκή/αρνητική γνώμη σχετικά με τη πρόταση του Συμβουλίου να διορισθεί ο João Leão μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα απόφαση στο Συμβούλιο και, προς ενημέρωση, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και στα λοιπά θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα όργανα ελέγχου των κρατών μελών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ JOÃO LEÃO

JOÃO LEÃO

Ιθαγένεια: Πορτογαλική

Ημερομηνία και τόπος γέννησης: 15 Φεβρουαρίου 1974, Λισαβόνα, Πορτογαλία

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο João Leão είναι επί του παρόντος καθηγητής Οικονομίας και Δημόσιων Οικονομικών και Αντιπρύτανης στο ISCTE — Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η οικονομική ρύθμιση, τα δημόσια οικονομικά και η μακροοικονομία.

Ο João Leão διετέλεσε Υπουργός Οικονομικών της Πορτογαλίας από το 2020 έως το 2022 και Υφυπουργός Προϋπολογισμού από το 2015 έως το 2020.

Από το 2010 έως το 2014 ήταν Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Οικονομικών Μελετών του Υπουργείου Οικονομίας. Προηγουμένως, διετέλεσε καθηγητής Οικονομίας στο Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας και στη Nova School of Business and Economics.

Ο João Leão έλαβε το διδακτορικό του στην Οικονομία από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT) στις ΗΠΑ και το μεταπτυχιακό δίπλωμα και το πτυχίο του στην Οικονομία από τη Nova School of Business and Economics.

Στο πλαίσιο των καθηκόντων του ως Υπουργού Οικονομικών, εκπροσώπησε την Πορτογαλία ως διοικητής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, του Ομίλου της Αφρικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης, της Ασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης, της Ασιατικής Τράπεζας Επενδύσεων σε Υποδομές, της Διαμερικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης και της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Διετέλεσε επίσης πρόεδρος του Συμβουλίου ECOFIN κατά τη διάρκεια της Πορτογαλικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021 και πρόεδρος του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης από το 2021 έως το 2022.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

2008	Διδακτορικό στην οικονομία, Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT)
2003	Μεταπτυχιακό δίπλωμα στην οικονομία, Nova School of Business and Economics
1999	Πτυχίο οικονομικών επιστημών, Nova School of Business and Economics

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΠΕΙΡΑ

2022 – σήμερα	Καθηγητής Οικονομίας και Δημόσιων Οικονομικών και Αντιπρύτανης στο Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας
2020 – 2022	Υπουργός Οικονομικών
2015 – 2020	Υφυπουργός Προϋπολογισμού
2014 – 2015, 2008 – 2010	Επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας
2010 – 2014	Γενικός Διευθυντής, Γραφείο Οικονομικών Μελετών του Υπουργείου Οικονομίας

2000 – 2008	Βοηθός, Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας
1999 – 2000	Δόκιμος βοηθός στην Οικονομία, Nova School of Business and Economics

ΑΛΛΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2021 – 2022	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
2020 – 2022	Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας· Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης· Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων· Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης· Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης· Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων σε Υποδομές· Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης· Παγκόσμια Τράπεζα
2021	Πρόεδρος του Συμβουλίου ECOFIN κατά τη διάρκεια της Πορτογαλικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2010 – 2014	Μέλος του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου
2010 – 2014	Μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Στατιστικής
2010 – 2013	Μέλος του Γενικού Συμβουλίου του Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Λισαβόνας
2009 – 2013	Διευθυντής προγράμματος διδακτορικών σπουδών στην Οικονομία στο Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας
2009 – 2010	Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Τμήματος Οικονομικών Σπουδών, Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ JOÃO LEÃO ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερωτηματολόγιο προς τα υποψήφια μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Επαγγελματική πείρα

1. Παρακαλείσθε να αναφέρετε ποια είναι η επαγγελματική σας πείρα στα δημόσια οικονομικά, ήτοι σε τομείς όπως ο δημοσιονομικός προγραμματισμός, η εκτέλεση ή η διαχείριση προϋπολογισμού, ο έλεγχος του προϋπολογισμού ή ο λογιστικός έλεγχος.

Η επαγγελματική μου ζωή ήταν αφιερωμένη στη δημόσια υπηρεσία και τα δημόσια οικονομικά. Άσκησα καθήκοντα σχετικά με αρμοδιότητες στους τομείς του σχεδιασμού, της εκτέλεσης και του ελέγχου του προϋπολογισμού. Διετέλεσα Υπουργός Επικρατείας και Οικονομικών της Πορτογαλίας, Υφυπουργός Προϋπολογισμού και κατείχα διευθυντικές θέσεις δημόσιων φορέων με αρμοδιότητα στους τομείς αυτούς, πέραν των καθηκόντων μου ως πανεπιστημιακού καθηγητή οικονομίας και δημόσιων οικονομικών.

Ως Υπουργός Οικονομικών της Πορτογαλίας (2020-2022) ήμουν ο ανώτατος υπεύθυνος για την κατάρτιση του πορτογαλικού κρατικού προϋπολογισμού. Αυτό περιλάμβανε τον σχεδιασμό και την πρόβλεψη των δαπανών και των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και τον συντονισμό των βασικών μέτρων που έπρεπε να εισαχθούν στον προϋπολογισμό. Ήμουν επίσης επιφορτισμένος με τον καθορισμό των κανόνων κατάρτισης και εφαρμογής τους. Επιπλέον, είχα την αρμοδιότητα για τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό του πορτογαλικού κράτους, την προετοιμασία του προγράμματος σταθερότητας και τη συμμόρφωση με τους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες, περιλαμβανομένου του αναγκαίου εσωτερικού συντονισμού και συντονισμού με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Κατά την περίοδο αυτή, είχα την ανώτατη ευθύνη στην Πορτογαλία για την εκτέλεση και τη διαχείριση του πορτογαλικού κρατικού προϋπολογισμού, προκειμένου να διασφαλίσω την αποτελεσματικότερη δυνατή επίτευξη των προτεινόμενων στόχων.

Ως Υπουργός Οικονομικών είχα την ευθύνη της Γενικής Επιθεώρησης Οικονομικών – Αρχή Ελέγχου (IGF), ήτοι του πορτογαλικού κρατικού φορέα που είναι αρμόδιος για τον εσωτερικό έλεγχο στον δημοσιονομικό τομέα και στον τομέα του προϋπολογισμού, και της ελεγκτικής αρχής στο πλαίσιο της εκτέλεσης των Ευρωπαϊκών Ταμείων στην Πορτογαλία. Στο πλαίσιο αυτό, είχα την ευθύνη να εποπτεύω και να εγκρίνω μεγάλο αριθμό ελέγχων συμμόρφωσης, δημοσιονομικών ελέγχων και ελέγχων επιδόσεων που διενεργεί η IGF. Έδωσα επίσης τη μέγιστη προσοχή στους ελέγχους του πορτογαλικού Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως ανεξάρτητης αρχής εξωτερικού ελέγχου, και οι συστάσεις του ελήφθησαν υπόψη, ιδίως στο πλαίσιο της δημοσιονομικής διαχείρισης του κράτους, κατά την κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού και των γενικών λογαριασμών του κράτους.

Διετέλεσα Υφυπουργός Προϋπολογισμού στο Υπουργείο Οικονομικών (2015-2020), με το καθήκον να καταρτίσω πέντε κρατικούς προϋπολογισμούς της Πορτογαλίας, συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας στην κατάρτιση των προϋπολογισμών των διαφόρων υπουργείων και ενός εξέχοντος ρόλου στον καθορισμό των κονδυλίων του προϋπολογισμού των υπουργείων και των κυριότερων δημόσιων φορέων.

Ως Υφυπουργός Προϋπολογισμού, ήμουν άμεσα υπεύθυνος για την εκτέλεση και συνολική διαχείριση του πορτογαλικού κρατικού προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της συμμόρφωσης των διαφόρων δημόσιων φορέων με τους προϋπολογισμούς

τους. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, είχα επίσης την ευθύνη για τη διαχείριση της ενίσχυσης και της ανακατανομής των πιστώσεων του προϋπολογισμού μεταξύ υπουργείων και δημόσιων υπηρεσιών, εντός των νομίμων ορίων που προβλέπονται στον κρατικό προϋπολογισμό.

Ήμουν επίσης υπεύθυνος, μετά την τελική εκτέλεση κάθε προϋπολογισμού, για την υποβολή έκθεσης και για τη λογοδοσία στο εθνικό κοινοβούλιο μέσω της κατάρτισης των γενικών λογαριασμών του κράτους. Επιπλέον, ήμουν υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και για την κατάρτιση των μηνιαίων εκθέσεων σχετικά με την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού.

Είχα επίσης την ευθύνη της εφαρμογής μιας φιλόδοξης μεταρρύθμισης στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και των αναγκαίων τροποποιήσεων στο πλαίσιο του προϋπολογισμού για την εφαρμογή της εν λόγω μεταρρύθμισης.

Ως Υφυπουργός Προϋπολογισμού, ήμουν επίσης υπεύθυνος για την IGF (όργανο αρμόδιο για τον εσωτερικό έλεγχο του πορτογαλικού κράτους) στο πλαίσιο της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της νομιμότητας και κανονικότητας των δημόσιων δαπανών από τις δημόσιες υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό, κλήθηκα να διαβάσω, να αναλύσω και να εγκρίνω πολύ μεγάλο αριθμό ελέγχων που διενήργησε η IGF στους διάφορους πορτογαλικούς δημόσιους φορείς.

Με την πάροδο των ετών, υπό την ιδιότητά μου είτε ως Υπουργού Οικονομικών είτε ως Υφυπουργού Προϋπολογισμού, κατάρτισα και εφάρμοσα επτά κρατικούς προϋπολογισμούς και, στο πλαίσιο αυτό, ήμουν ένας από τους κύριους συντελεστές, σε επίπεδο Υπουργείου Οικονομικών, για την επιτυχία της εξέλιξης των δημόσιων οικονομικών στην Πορτογαλία κατά την τελευταία δεκαετία. Το 2022, η Πορτογαλία είχε δημοσιονομικό έλλειμμα μόλις 0,3 % του ΑΕΠ, ένα από τα χαμηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Η Πορτογαλία ήταν επίσης η τρίτη χώρα στην ΕΕ που μείωσε περισσότερο το δημόσιο χρέος της μεταξύ 2015 και 2022.

Ως Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Μελετών του Υπουργείου Οικονομίας (2010-2014), το οποίο είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και τη στρατηγική στο Υπουργείο Οικονομίας, ήμουν αρμόδιος για την πλαισίωση και παρακολούθηση της κατάρτισης των προϋπολογισμών των φορέων αυτού του υπουργείου και του καθορισμού των στόχων τους. Είχα επίσης την ευθύνη να παρακολουθώ, να πλαισιώνω και να ελέγχω την εκτέλεση του προϋπολογισμού τους και να παρέχω στήριξη στον Υπουργό Οικονομίας στο θέμα αυτό.

Ως Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Μελετών ήμουν επίσης ο υπεύθυνος για τον δημοσιονομικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης. Ως αντιπρύτανης πανεπιστημίου (από το 2022), βοήθησα στην κατάρτιση του προϋπολογισμού του πανεπιστημίου και είμαι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της υλοποίησης των κύριων επενδυτικών σχεδίων του.

Τέλος, ως καθηγητής οικονομίας και δημόσιων οικονομικών, το κύριο μέλημα της σταδιοδρομίας μου και της ακαδημαϊκής μου έρευνας ήταν να προωθήσω την αποδοτικότητα στη χρήση των δημόσιων πόρων και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.

2. Ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματά σας στην επαγγελματική σας σταδιοδρομία;

Ένα από τα κύρια επιτεύγματα της επαγγελματικής μου σταδιοδρομίας ήταν η συμβολή μου στην πολύ θετική εξέλιξη των δημόσιων οικονομικών της Πορτογαλίας την περίοδο που άσκησα καθήκοντα στο Υπουργείο Οικονομικών (2015-2022), τόσο ως Υπουργός

Οικονομικών της Πορτογαλίας όσο και ως Υφυπουργός Προϋπολογισμού, που ήταν αποτέλεσμα των προσπαθειών και των μεταρρυθμίσεων που εφαρμόστηκαν κατά την τελευταία δεκαετία στην Πορτογαλία.

Ως αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας, η Πορτογαλία πέτυχε το 2019 το πρώτο δημοσιονομικό πλεόνασμα των τελευταίων 50 ετών. Μετά την πανδημία το 2021, η Πορτογαλία ήταν μεταξύ των πρώτων ευρωπαϊκών χωρών που επέστρεψαν σε δημοσιονομικό έλλειμμα μικρότερο του 3 % και το 2022 σε δημοσιονομικό έλλειμμα μόλις 0,3 %, ένα από τα χαμηλότερα στην ΕΕ.

Μεταξύ 2015 και 2022, η Πορτογαλία ήταν η δεύτερη χώρα της ΕΕ που μείωσε περισσότερο το δημοσιονομικό έλλειμμα και η τρίτη που μείωσε περισσότερο το δημόσιο χρέος (ως % του ΑΕΠ). Το 2015, όταν ανέλαβα καθήκοντα στο Υπουργείο Οικονομικών, η Πορτογαλία βρισκόταν ακόμη σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, με ένα δημοσιονομικό έλλειμμα 4,4 %, παρά τις προσπάθειες που είχαν προηγηθεί. Τα τελευταία χρόνια, η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών στην Πορτογαλία επικροτήθηκε ευρέως από διεθνείς οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ. Το 2015 το πορτογαλικό δημόσιο χρέος ταξινομήθηκε στην κατηγορία κερδοσκοπικού βαθμού, αυτή τη στιγμή είναι βαθμολογημένο με Α και η Πορτογαλία ανήκει ήδη στην ομάδα των χωρών της ΕΕ που δανείζονται με χαμηλότερα επιτόκια από τις αγορές. Αυτή η πολύ θετική εξέλιξη στα δημόσια οικονομικά σημειώθηκε σε ένα πλαίσιο στο οποίο επιτεύχθηκε η ταυτόχρονη ανάκαμψη της οικονομίας και της απασχόλησης και εφαρμόστηκαν σημαντικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές πολιτικές και πολιτικές για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Ένα άλλο ορόσημο στην επαγγελματική μου σταδιοδρομία ήταν η οικονομική και δημοσιονομική διαχείριση κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Ως υπουργός Οικονομικών είχα την ευθύνη στην κυβέρνηση να διαπραγματεύομαι, να εφαρμόζω και να χρηματοδοτώ τα βασικά μέτρα με δημοσιονομικό αντίκτυπο για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας σε ένα πλαίσιο αυξημένης αβεβαιότητας. Σε σύντομο χρονικό διάστημα, χρειάστηκε να εγκριθούν νέα έκτακτα προγράμματα για τη στήριξη των νοικοκυριών και της απασχόλησης, καθώς και μέτρα για τη στήριξη των επιχειρήσεων και τη διατήρηση της παραγωγικής ικανότητας της χώρας. Αυτά τα νέα μεγάλα προγράμματα περιλάμβαναν τα μέτρα για προσωρινή αργία (στήριξη σημαντικού μέρους των μισθών σε επιχειρήσεις στους πληγέντες τομείς), έκτακτη στήριξη των ανέργων και των αυτοαπασχολουμένων, σημαντικά προγράμματα χρηματοδότησης της ρευστότητας των επιχειρήσεων και ειδική στήριξη στους τομείς που επλήγησαν περισσότερο, όπως οι μεταφορές, ο τουρισμός και η εστίαση. Αυτό το πρόγραμμα μέτρων χρηματοδοτήθηκε εν μέρει από ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το SURE και το REACT-EU.

Ταυτόχρονα, για την πλαισίωση όλων αυτών των προσπαθειών, ήταν αναγκαίο να ενεργοποιηθούν όλες οι δομές και διαδικασίες ελέγχου που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η δημοσιονομική εκτέλεση των εν λόγω προγραμμάτων σε ένα πλαίσιο κανονικότητας και οικονομικής αποδοτικότητας.

Αυτές οι έκτακτες δημόσιες πολιτικές είχαν πολύ θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση και τη διατήρηση της παραγωγικής ικανότητας της πορτογαλικής οικονομίας. Μολονότι η πανδημία προκάλεσε τη μεγαλύτερη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας μετά τον Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο, η απασχόληση στην Πορτογαλία παρέμεινε σχετικά σταθερή και, το 2022, μετά το τέλος της πανδημίας, η απασχόληση έφθασε σε ιστορικά

υψηλό επίπεδο. Η οικονομία ανέκαμψε επίσης γρήγορα και, το 2022, το ΑΕΠ ήταν ήδη 3,5 % πάνω από το επίπεδο του 2019, του έτους πριν από την πανδημία. Από την άλλη πλευρά, τα δημόσια οικονομικά βελτιώθηκαν ταχέως και, το 2022, εξισορροπήθηκαν σχεδόν, με δημοσιονομικό έλλειμμα μόλις 0,3 %, ένα από τα χαμηλότερα στην ΕΕ. Καίριας σημασίας προς τον σκοπό αυτό ήταν η καλή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών στη διάρκεια της πανδημίας. Αφενός, υπήρξε ανεπιφύλακτη και ισχυρή στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, αφετέρου όμως, ελήφθη μέριμνα προκειμένου η στήριξη αυτή να είναι επιλεκτική (να αφορά τους πλέον πληγέντες) και να έχει προσωρινό χαρακτήρα, ούτως ώστε, όταν τερματιστεί η πανδημία, τα δημόσια οικονομικά να μπορέσουν να βελτιωθούν ταχέως.

3. Ποια είναι η επαγγελματική σας πείρα σε διεθνείς πολυπολιτισμικούς και πολύγλωσσους οργανισμούς ή ιδρύματα εγκατεστημένα εκτός της χώρας καταγωγής σας;

Συντόνισα το Ecofin κατά την πορτογαλική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρώτο εξάμηνο του 2021. Ως υπουργός Οικονομικών, ήμουν μέλος του Ecofin και της Ευρωομάδας και συμμετείχα κάθε μήνα στις συνεδριάσεις τους. Τα καθήκοντα του συντονιστή του Ecofin και του μέλους του Ecofin και της Ευρωομάδας περιλάμβαναν έντονες και συχνές πολυμερείς και διμερείς επαφές με τις κυβερνήσεις των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών και με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εξελέγην πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), υπό την ιδιότητά μου ως Υπουργού Οικονομικών της Πορτογαλίας (2021-2022).

Ήμουν μέλος του διοικητικού συμβουλίου διεθνών θεσμικών οργάνων, όπως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας· η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης· η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων· η Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης· η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης· η Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων σε Υποδομές· η Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης και η Παγκόσμια Τράπεζα (2020-2022), υπό την ιδιότητά μου ως Υπουργού Οικονομικών της Πορτογαλίας.

Ως Διευθυντής του Γραφείου Μελετών του Υπουργείου Οικονομίας είχα πολύ συχνές επαφές και συναντήσεις, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε ομάδες εργασίας, με διεθνείς οργανισμούς όπως ο ΟΟΣΑ, το ΔΝΤ, η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ολοκλήρωσα το διδακτορικό μου δίπλωμα στην Οικονομία και εργάστηκα στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT) των ΗΠΑ (2003-2008), ένα πανεπιστήμιο με ισχυρή διεθνή εστίαση, όπου οι καθηγητές, οι ερευνητές και οι φοιτητές προέρχονται από διάφορα μέρη του κόσμου.

4. Σας έχει χορηγηθεί απαλλαγή για καθήκοντα διαχείρισης που εκτελούσατε στο παρελθόν, εφόσον προβλέπεται τέτοια διαδικασία;

Η Πορτογαλία δεν έχει διαδικασία απαλλαγής παρόμοια με εκείνη της ΕΕ. Ωστόσο, στο πλαίσιο της λογοδοσίας της οποίας ήμουν υπόχρεος, η απαλλαγή χορηγείτο πάντα από το Πορτογαλικό Κοινοβούλιο τα 7 έτη κατά τα οποία άσκησα καθήκοντα στο Υπουργείο Οικονομικών και ήμουν υπεύθυνος για την εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω της έγκρισης των γενικών λογαριασμών του κράτους.

5. Ποια από τις επαγγελματικές θέσεις που κατείχατε στο παρελθόν είναι αποτέλεσμα πολιτικού διορισμού;

Διορίστηκα Υπουργός Επικρατείας και Οικονομικών (2020-2022) και Υφυπουργός Προϋπολογισμού (2015-2020) από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας, κατόπιν πρότασης του Πρωθυπουργού. Ανέλαβα αυτά τα καθήκοντα ως ανεξάρτητος, καθώς δεν ανήκω σε κανένα πολιτικό κόμμα.

Διορίστηκα Διευθυντής του Γραφείου Μελετών του Υπουργείου Οικονομίας από τον Υπουργό Οικονομίας (2010-2013 και 2013-2014) και ήμουν σύμβουλος του Υφυπουργού Οικονομίας (2009-2010).

6. Ποιες είναι οι τρεις σημαντικότερες αποφάσεις στη λήψη των οποίων συμμετείχατε κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού σας βίου;

Πρώτον, κατά τη θητεία μου ως υπουργού Οικονομικών, η απόφαση σχετικά με τη δέσμη μέτρων οικονομικής και δημοσιονομικής στήριξης για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Σε ένα πολύ δύσκολο, νέο και αβέβαιο πλαίσιο, χρειάστηκε να διαπραγματευθώ και να αποφασίσω το πρόγραμμα μέτρων που ήταν ζωτικής σημασίας για την προστασία των οικογενειών και τη διατήρηση της απασχόλησης, των επιχειρήσεων και της παραγωγικής ικανότητας της πορτογαλικής οικονομίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η εφαρμογή του θα γινόταν σε ένα πλαίσιο κανονικότητας και ελέγχου.

Δεύτερον, οι αποφάσεις και τα μέτρα σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα των οικονομικών και του προϋπολογισμού για τη βελτίωση της κατάστασης των δημόσιων οικονομικών της Πορτογαλίας, όταν ήμουν Υπουργός Οικονομικών και Υφυπουργός Προϋπολογισμού μεταξύ 2015 και 2022. Αυτή η δέσμη μέτρων ήταν αποφασιστικής σημασίας για τη μετάβαση της Πορτογαλίας από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος το 2015, με δημοσιονομικό έλλειμμα 4,4 %, σε δημοσιονομικό έλλειμμα μόλις 0,3 % το 2022, ένα από τα χαμηλότερα στην ΕΕ, και για την τρίτη μεγαλύτερη μείωση, σε επίπεδο ΕΕ, του δημόσιου χρέους της Πορτογαλίας μεταξύ 2015 και 2022.

Τέλος, ως Υπουργός Οικονομικών και Υφυπουργός Προϋπολογισμού στους κόλπους μιας κυβέρνησης μειοψηφίας, είχα κάθε χρόνο, και στο πλαίσιο επτά προϋπολογισμών, ηγετικό ρόλο στη διαπραγμάτευση της πρότασης για τον κρατικό προϋπολογισμό της Πορτογαλίας και για τα αντίστοιχα μέτρα, ώστε η πρόταση αυτή να λάβει τη στήριξη και διαφόρων άλλων κομμάτων στο Πορτογαλικό Κοινοβούλιο. Επρόκειτο για δύσκολες και πολύ σημαντικές αποφάσεις, διότι από αυτές εξαρτάτο η έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού και η επακόλουθη πολιτική και οικονομική σταθερότητα. Ταυτόχρονα, ήταν πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της δέσμης μέτρων του προϋπολογισμού και η δέσμη αυτή να συμβάλει στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών της Πορτογαλίας.

Ανεξαρτησία

7. Η Συνθήκη ορίζει ότι τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους «με πλήρη ανεξαρτησία». Πώς θα τηρήσετε την υποχρέωση αυτή κατά την εκτέλεση των μελλοντικών σας καθηκόντων;

Η ανεξαρτησία είναι μία από τις θεμελιώδεις αξίες που θα πρέπει να διέπουν τη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ), όπως προβλέπεται στη Συνθήκη και στον κώδικα δεοντολογίας του ΕΕΣ.

Ανεξαρτησία σημαίνει να μη δέχεται κανείς οδηγίες από καμία κυβέρνηση ούτε από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα. Σημαίνει επίσης ότι δεν υπόκειται σε καμία επιρροή που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο ή να φανεί ότι θέτει σε κίνδυνο την άσκηση καθηκόντων ενός μέλους του ΕΕΣ.

Δεν κατέχω κανένα πολιτικό αξίωμα, ούτε έχω άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες ή συμφέροντα που θα μπορούσαν να εγείρουν οιαδήποτε αμφιβολία για την ανεξαρτησία μου.

Δεσμεύομαι να ασκήσω την εντολή μου, εφόσον διοριστώ μέλος του ΕΕΣ, κατά τρόπο αμερόληπτο και ελεύθερο και να βασίζω την επαγγελματική μου κρίση σε εμπειρικά στοιχεία και σε αντικειμενικά, επαρκή και αξιόπιστα δεδομένα.

Σε περίπτωση που, κατά την άσκηση των καθηκόντων μου, έλθω αντιμέτωπος με δυνητική σύγκρουση συμφερόντων ή κατάσταση που φαίνεται να αποτελεί σύγκρουση συμφερόντων, θα λάβω αμέσως μέτρα, ζητώντας τη γνώμη της Επιτροπής Δεοντολογίας και του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και, εάν χρειαστεί, θα αποσυρθώ από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, τηρώντας αυστηρά τον Κώδικα Δεοντολογίας των μελών του ΕΕΣ και το δεοντολογικό πλαίσιο των μελών του.
Καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής μου σταδιοδρομίας, και στις διάφορες θέσεις που κατείχα, είχα ως γνώμονα τις αρχές της ανεξαρτησίας, της αυστηρότητας και της αντικειμενικότητας.

8. Έχετε εσείς προσωπικά ή στενοί συγγενείς σας (γονείς, αδέλφια, νόμιμος σύντροφος και τέκνα) επιχειρηματικές ή χρηματοοικονομικές συμμετοχές ή άλλες δεσμεύσεις που ενδεχομένως είναι σε σύγκρουση με τα μελλοντικά σας καθήκοντα;

Όχι. Ούτε εγώ προσωπικώς ούτε οι στενοί συγγενείς μου έχουμε συμμετοχές ή άλλες δεσμεύσεις που είναι ασυμβίβαστες με τα καθήκοντα του μέλους του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

9. Προτίθεστε να γνωστοποιήσετε στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να δημοσιοποιήσετε όλα τα οικονομικά συμφέροντα και τις άλλες δεσμεύσεις σας;

Ναι, είμαι έτοιμος να γνωστοποιήσω και να δημοσιοποιήσω όλα τα οικονομικά μου συμφέροντα ή δεσμεύσεις. Λόγω των καθηκόντων δημόσιας υπηρεσίας που άσκησα στο παρελθόν, τα οικονομικά συμφέροντα και οι δεσμεύσεις μου είναι ήδη διαθέσιμα προς εξέταση από το 2010.

10. Εμπλέκεστε σε οιαδήποτε εν εξελίξει δικαστική διαδικασία; Εάν ναι, παρακαλείσθε να υποβάλετε αναλυτικά στοιχεία.

Όχι, δεν εμπλέκομαι.

11. Έχετε ενεργό ή εκτελεστικό ρόλο στην πολιτική; Εάν ναι, σε ποιο επίπεδο; Κατείχατε κάποια πολιτική θέση κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα οκτώ μηνών; Εάν ναι, παρακαλείσθε να υποβάλετε αναλυτικά στοιχεία.

Όχι, δεν έχω επί του παρόντος κανέναν ενεργό ή εκτελεστικό ρόλο στην πολιτική και δεν

κατείχα καμία πολιτική θέση τους τελευταίους 18 μήνες. Επιπλέον, δεν ήμουν ποτέ μέλος πολιτικού κόμματος. Τα δημόσια καθήκοντα που άσκησα στο παρελθόν τα ανέλαβα ως ανεξάρτητος.

12. Θα παραιτηθείτε από οιοδήποτε αιρετό αξίωμα ή ενεργό λειτούργημα με αρμοδιότητες σε πολιτικό κόμμα εφόσον διοριστείτε μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου;

Όπως αναφέρεται στην απάντηση στην ερώτηση 11, δεν κατέχω επί του παρόντος κανένα αιρετό ή κομματικό αξίωμα και δεν σκοπεύω να ενταχθώ σε κανένα πολιτικό κόμμα.

13. Πώς θα αντιμετωπίζατε μια περίπτωση σημαντικής παρατυπίας, ή ακόμη και απάτης και/ή διαφθοράς, στην οποία εμπλέκονται άτομα από το κράτος μέλος καταγωγής σας;

Όλες οι περιπτώσεις παρατυπίας ή απάτης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος. Θεωρώ ότι η απάτη ή η διαφθορά είναι εντελώς απαράδεκτες και υποστηρίζω μια πολιτική μηδενικής ανοχής στο θέμα αυτό.

Εφόσον εντοπιστεί υπόνοια απάτης ή διαφθοράς κατά τις ελεγκτικές εργασίες μας, θα διαβιβαστεί αμέσως στην OLAF ή την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, κατά περίπτωση, με πλήρη τήρηση των διαδικασιών του ΕΕΣ. Στο πλαίσιο αυτό, θα στηρίξω πλήρως τις ομάδες ελέγχου και θα αναλάβω ενέργειες σε συνεργασία με τον Πρόεδρο και τη Νομική Υπηρεσία του ΕΕΣ.

Εκτέλεση καθηκόντων

14. Ποια βασικά χαρακτηριστικά θα πρέπει να έχει μια νοοτροπία χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης σε οιαδήποτε δημόσια υπηρεσία; Πώς θα μπορούσε να συμβάλει το ΕΕΣ στην επίτευξή της;

Η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση είναι καίριας σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι δημόσιες αποφάσεις και πολιτικές δημιουργούν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος για τους πολίτες και συμβάλλουν στην εμπιστοσύνη των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς.

Η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση θα πρέπει να εξασφαλίζει καλές επιδόσεις από οικονομική και δημοσιονομική άποψη, με τήρηση των αρχών της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας: Θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δημόσιοι πόροι χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά, εξασφαλίζοντας την καλύτερη δυνατή σχέση μεταξύ διατιθέμενων πόρων και επίτευξης των στόχων, και θα πρέπει να προωθεί την αποδοτικότητα, δηλαδή την ικανότητα επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί.

Οι στόχοι των μέτρων και των προγραμμάτων θα πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων και βάσει τεκμηριωμένης απόφασης, ιδίως όσον αφορά το κόστος και τα οφέλη τους. Η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων θα πρέπει να παρακολουθείται με κατάλληλους δείκτες. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 33 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι στόχοι πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, εφικτοί, μετρήσιμοι, συναφείς και με καθορισμένη προθεσμία. Πρέπει να υπάρχει μέγιστη διαφάνεια στην εκτέλεση του προϋπολογισμού και των προγραμμάτων του. Για την εκτέλεσή του πρέπει να ενημερώνονται τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Μια νοοτροπία χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες και τα δεδομένα είναι εύκολα προσβάσιμα και

κατανοητά, κατά τρόπο που να επιτρέπει έναν κατάλληλο δημοκρατικό έλεγχο.

Θα πρέπει να θεσπιστούν ισχυροί μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου που να επιτρέπουν μια επαρκή

αξιολόγηση των κινδύνων και να διασφαλίζουν την ποιότητα και την ακρίβεια των υποβαλλόμενων πληροφοριών, την κανονικότητα και τη νομιμότητα των πραγματοποιούμενων δαπανών, καθώς και την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της χρήσης των δημόσιων πόρων. Η καλή χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) διαδραματίζει καίριο ρόλο στην προώθηση της αρχής της χρηστής διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Αποστολή του ΕΕΣ είναι η διενέργεια ελέγχων και η υποβολή εκθέσεων για την αξιολόγηση της ποιότητας της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, ιδίως το κατά πόσον τηρούνται οι αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας και το κατά πόσον οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν νόμιμα και κανονικά. Το ΕΕΣ συμβάλλει έτσι στη μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία των φορέων λήψης αποφάσεων και στη χρηστή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Το έργο του ΕΕΣ συνιστά ισχυρό εκ των προτέρων κίνητρο για την προώθηση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης από τις δημόσιες αρχές, διότι γνωρίζουν ότι θα αξιολογηθούν με αυστηρότητα και διαφάνεια από το ΕΕΣ, τον εξωτερικό και ανεξάρτητο ελεγκτή της ΕΕ. Επιπλέον, οι έλεγχοι του ΕΕΣ εντοπίζουν αδυναμίες και τομείς στους οποίους οι δημοσιονομικές επιδόσεις θα πρέπει να βελτιωθούν και διατυπώνουν συστάσεις για τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να επιτευχθεί αυτό. Αυτές μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν από τους φορείς λήψης αποφάσεων για τη βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να επισημαίνονται όχι μόνον οι ελλείψεις αλλά και οι ορθές πρακτικές που μπορούν να ακολουθηθούν.

Προκειμένου οι συστάσεις του ΕΕΣ να είναι αποτελεσματικές, είναι σημαντικό να διατυπώνονται με σαφήνεια και ακρίβεια και κατόπιν να δίνεται συνέχεια, ώστε να αξιολογείται κατά πόσον εφαρμόζονται. Οι ελεγκτικές εργασίες του ΕΕΣ θα έχουν επίσης μεγαλύτερο αντίκτυπο εάν πραγματοποιούνται εγκαίρως, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους δημόσιους φορείς λήψης αποφάσεων και τους δημόσιους αξιωματούχους, και εάν υπάρχει καλή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδίως με την επιτροπή CONT, ώστε το έργο του όσον αφορά τον έλεγχο του προϋπολογισμού της ΕΕ να βοηθάται από τα στοιχεία που παράγει το ΕΕΣ.

15. Σύμφωνα με τη Συνθήκη, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να επικουρεί το Κοινοβούλιο στην άσκηση των εξουσιών ελέγχου του επί της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Πώς θα μπορούσατε να βελτιώσετε περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (και ειδικότερα με την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού) ώστε η δημόσια εποπτεία των γενικών δαπανών και η σχέση κόστους οφέλους να είναι καλύτερες;

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην εποπτεία και τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς διασφαλίζει ότι οι δαπάνες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον νόμο και με τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών της ΕΕ.

Ένα από τα κύρια καθήκοντα του ΕΕΣ είναι να επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά την άσκηση των εξουσιών ελέγχου που διαθέτει επί της εκτέλεσης του προϋπολογισμού,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 287 της Συνθήκης. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και ιδίως η επιτροπή CONT, θα πρέπει να είναι ο πλησιέστερος εταίρος του ΕΕΣ και θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για τη βελτίωση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ αυτών των θεσμικών οργάνων.

Καθήκον του ΕΕΣ είναι να καθιστά διαθέσιμες όλες τις πληροφορίες και τα δεδομένα που είναι σημαντικά για τη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Θα πρέπει να υπάρχει ένας μόνιμος και εντατικός δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ του ΕΕΣ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είτε μέσω επίσημων και άτυπων επαφών, συμπεριλαμβανομένων τακτικών συνεδριάσεων μεταξύ μελών του ΕΕΣ και της CONT και των ομάδων τους, προκειμένου να διευκολύνεται η ανταλλαγή πληροφοριών, απόψεων και προτεραιοτήτων. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στο ΕΕΣ να έχει μια καλύτερη αντίληψη των αναγκών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του καλύτερου τρόπου για την ικανοποίησή τους.

Η υποβολή εκθέσεων από το ΕΕΣ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να εντατικοποιηθεί. Κατά τον καθορισμό του προγράμματος εργασίας του ΕΕΣ, είναι ζωτικής σημασίας να λαμβάνονται υπόψη οι ιδέες και οι ανησυχίες του Κοινοβουλίου, ώστε να αποτυπώνονται οι προτεραιότητες και οι προτάσεις του για τα προς έλεγχο θέματα. Αυτή η αλληλεπίδραση του ΕΕΣ με το Κοινοβούλιο είναι καθοριστική για την επιλογή θεμάτων με μεγαλύτερη σημασία, συνάφεια και αντίκτυπο. Προκειμένου να ενισχυθεί η παρακολούθηση της σχέσης κόστους-οφέλους των δαπανών, είναι επίσης σημαντικό να εντατικοποιηθούν οι ειδικές εκθέσεις σε τομείς αυξημένου κινδύνου και υψηλού οικονομικού και δημοσιονομικού αντικτύπου.

Επιπλέον, οι εκθέσεις και οι γνωμοδοτήσεις του ΕΕΣ θα πρέπει να καταρτίζονται εγκαίρως και να συγχρονίζονται με τη διαδικασία απαλλαγής και τη νομοθετική διαδικασία, ώστε να μπορούν να είναι όσο το δυνατόν πιο χρήσιμες για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΕΣ θα πρέπει να επιδιώκει να ενεργεί προορατικά και να παρακολουθεί τη νομοθετική ατζέντα, ώστε να μπορεί να είναι έτοιμο να αντιδρά εγκαίρως όταν του ζητηθεί.

16. Ποια νομίζετε ότι είναι η προστιθέμενη αξία του ελέγχου επιδόσεων και με ποιους τρόπους θα πρέπει να ενσωματώνονται τα πορίσματα στις διαδικασίες διαχείρισης;

Ο έλεγχος επιδόσεων αποτελεί βασική συνιστώσα του ελέγχου, συμπληρώνοντας τον δημοσιονομικό έλεγχο και τον έλεγχο συμμόρφωσης, και η σημασία του έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια.

Δεδομένου ότι οι δημόσιοι πόροι είναι πάντα περιορισμένοι, για να εξυπηρετήσουμε την ΕΕ και τους πολίτες της πρέπει να επιδιώξουμε την καλύτερη δυνατή χρήση των πόρων. Ο έλεγχος επιδόσεων αξιολογεί με ακρίβεια την οικονομία, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα στη χρήση των δημόσιων πόρων: είναι σημαντικό να αξιολογείται όχι μόνο η αποτελεσματικότητά τους, δηλαδή κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι που έχουν τεθεί, αλλά και η αποδοτικότητά τους, ήτοι κατά πόσον τα παραγόμενα οφέλη επιτυγχάνονται με το χαμηλότερο δυνατό κόστος ή εάν με το κόστος αυτό θα μπορούσαν να επιτευχθούν μεγαλύτερα οφέλη για τους πολίτες.

Ο έλεγχος επιδόσεων έχει υψηλή προστιθέμενη αξία και πολύ θετικό αντίκτυπο για την κοινωνία. Προωθεί τη βελτίωση των δημόσιων πολιτικών και αποφάσεων, υπό την έννοια ότι αυξάνει την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητά τους, συμβάλλοντας έτσι στην ευημερία των πολιτών της ΕΕ.

Στο πλαίσιο των καθηκόντων μου στο Υπουργείο Οικονομικών, μία από τις κύριες επιδιώξεις

μου ήταν να συμβάλω στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του πορτογαλικού κράτους και των δημόσιων πολιτικών του. Ως Υπουργός Οικονομικών, και προηγουμένως ως Υφυπουργός Προϋπολογισμού, προτεραιότητά μου ήταν να αξιολογώ τη δυνητική αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα όλων των μέτρων που πρότειναν οι διάφοροι τομείς της κυβέρνησης και τα οποία είχαν οικονομικό και δημοσιονομικό αντίκτυπο. Διασφάλιζα επίσης την πραγματοποίηση αλλαγών στα ισχύοντα μέτρα με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους. Στο πλαίσιο αυτό, ήταν πολύ χρήσιμο, και συχνά καίριο, να υπάρχουν εκθέσεις ελέγχου επιδόσεων ή άλλες αναλύσεις επιδόσεων, οι οποίες να αξιολογούν με ακρίβεια και αντικειμενικότητα την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων μέτρων ή προγραμμάτων και να περιέχουν σαφείς και εφικτές προτάσεις τροποποιήσεων που θα μπορούσαν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά τους.

Ως Διευθυντής του Γραφείου Μελετών του Υπουργείου Οικονομίας, ένα από τα κύρια καθήκοντά μου ήταν η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των βασικών μέτρων εντός του Υπουργείου Οικονομίας, συχνά με τη χρήση εκθέσεων επιδόσεων, επιπλέον άλλων αναλύσεων και πηγών πληροφοριών. Επιπλέον, ως καθηγητής Οικονομίας και Δημόσιων Οικονομικών, η προώθηση της αποτελεσματικότητας στη χρήση των δημόσιων πόρων βρισκόταν ανέκαθεν στο επίκεντρο της ακαδημαϊκής μου σταδιοδρομίας και της επιστημονικής μου έρευνας.

Συνεπώς, πιστεύω ότι οι έλεγχοι επιδόσεων, κατά την αξιολόγηση της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση του σχεδιασμού των δημόσιων πολιτικών και στην υποβοήθηση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων και των διευθυντικών στελεχών ώστε να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των δημόσιων πόρων. Επιπλέον, οι έλεγχοι επιδόσεων μπορούν να περιλαμβάνουν συγκεκριμένες συστάσεις για τον τρόπο βελτίωσης των επιδόσεων των προγραμμάτων και των μέτρων. Τέλος, οι έλεγχοι επιδόσεων αυξάνουν τη διαφάνεια όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα στη χρήση των δημόσιων πόρων. Με τον τρόπο αυτό, οι έλεγχοι επιδόσεων καθιστούν υπόλογους τους δημόσιους φορείς λήψης αποφάσεων και τους δημόσιους αξιωματούχους και δημιουργούν ένα ευνοϊκότερο περιβάλλον για μεταρρυθμίσεις και αλλαγές που βελτιώνουν τις δημόσιες πολιτικές και τα δημόσια προγράμματα.

17. Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί η συνεργασία ανάμεσα στο Ελεγκτικό Συνέδριο, τα εθνικά όργανα ελέγχου και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού) όσον αφορά τον έλεγχο του προϋπολογισμού της ΕΕ;

Τα τρία αυτά θεσμικά όργανα συμμερίζονται τον στόχο της συμβολής σε μια χρηστή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και στην αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των δημόσιων πόρων. Για τον λόγο αυτό, η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των εν λόγω οργάνων είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Όπως επισήμανα στην απάντηση στην ερώτηση 15, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και ιδίως η επιτροπή CONT, θα πρέπει να είναι ο πλησιέστερος εταίρος του ΕΕΣ κατά την άσκηση της εντολής του και ο βασικός του *stakeholder*. Η συνεργασία μεταξύ αυτών των οργάνων θα πρέπει να ενισχυθεί και να βελτιωθεί περαιτέρω. Για τον σκοπό αυτό, είναι ουσιώδες να διασφαλιστεί η εντατική και τακτική επικοινωνία μεταξύ των δύο οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων επίσημων και άτυπων συνεδριάσεων, μεταξύ των μελών της επιτροπής CONT και του ΕΕΣ. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το ΕΕΣ θα είναι σε θέση να καταρτίζει

εκθέσεις και να παρέχει πληροφορίες που να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της επιτροπής CONT. Η ενισχυμένη επικοινωνία και ανταλλαγή ιδεών θα βοηθήσει το ΕΕΣ να ενσωματώνει στην ατζέντα των ελεγκτικών εργασιών του τα θέματα που θεωρούνται τα πλέον σημαντικά και καίρια. Επιπλέον, είναι σημαντικό οι πληροφορίες αυτές να διατίθενται εγκαίρως, ώστε να είναι χρήσιμες για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ του ΕΕΣ και των ανώτατων ελεγκτικών οργάνων (ΑΕΟ) της ΕΕ. Σημαντικές πολιτικές της ΕΕ, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 70 % του προϋπολογισμού της ΕΕ, υλοποιούνται από κοινού με τα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, τα ΑΕΟ και άλλες ελεγκτικές οντότητες των κρατών μελών διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον έλεγχο της χρήσης των ευρωπαϊκών κονδυλίων σε εθνικό επίπεδο.

Η διμερής συνεργασία μεταξύ του ΕΕΣ και των ΑΕΟ θα πρέπει να εμβαθυνθεί με την ενίσχυση των κοινών ελέγχων. Επιπλέον, η συνεργασία αυτή θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί μέσω εργαλείων όπως τα σεμινάρια κατάρτισης, τα προγράμματα ανταλλαγής ελεγκτών και οι αξιολογήσεις του ΕΕΣ από ομοτίμους άλλων ΑΕΟ. Ένα καλό παράδειγμα ήταν η αξιολόγηση από ομοτίμους της εφαρμογής της στρατηγικής του ΕΕΣ για την περίοδο 2018-2020, που διενεργήθηκε από άλλα ΑΕΟ.

Σε πολυμερές επίπεδο, είναι επίσης σημαντικό να ενισχυθεί ο αντίκτυπος της Επιτροπής Επαφής των ΑΕΟ της ΕΕ, του EUROSAI και του INTOSAI, κάτι που μπορεί να συμβάλει στην ευθυγράμμιση των απόψεων σχετικά με τα σημαντικότερα προς έλεγχο θέματα. Η ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των ΑΕΟ και η ανταλλαγή πληροφοριών είναι καίριας σημασίας για την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης των εργασιών και την επίτευξη της βελτιστοποίησης των πόρων μέσω κοινών ελέγχων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντική η εναρμόνιση της μεθοδολογίας ελέγχου και της ερμηνείας των κανόνων μεταξύ των διαφόρων ΑΕΟ.

Η εμβάθυνση της αρχής του ενιαίου ελέγχου θα αυξήσει την αποδοτικότητα της χρήσης των ελεγκτικών πόρων, αποτρέποντας την αλληλεπικάλυψη των ελέγχων και μειώνοντας τον αριθμό των ελέγχων στους οποίους υπόκεινται οι ελεγχόμενες οντότητες, απλουστεύοντας έτσι την πρόσβαση στα ευρωπαϊκά κονδύλια. Η στενή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων ελεγκτικών οντοτήτων είναι ζωτικής σημασίας για την εφαρμογή της αρχής του ενιαίου ελέγχου, καθώς η εφαρμογή της αρχής αυτής θα λειτουργήσει ικανοποιητικά μόνον εάν, όπως αναφέρθηκε, η μεθοδολογία ελέγχου και η ερμηνεία των κανόνων εναρμονιστούν μεταξύ των διαφόρων ελεγκτικών οντοτήτων.

18. Πώς θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω η κατάρτιση εκθέσεων από το ΕΕΣ ώστε να εξασφαλίζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την ακρίβεια των στοιχείων που παρέχουν τα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

Η ύπαρξη ακριβών και εναρμονισμένων δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών έχει ουσιώδη σημασία προκειμένου να υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη χρήση των ευρωπαϊκών κονδυλίων. Ένα από τα κύρια καθήκοντα του ΕΕΣ είναι ακριβώς να παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αξιόπιστα δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Στις εκθέσεις του, το ΕΕΣ έχει επιστήσει την προσοχή στην ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας και της ακρίβειας των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της

ανάγκης βελτίωσης των συστημάτων υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης. Θεωρώ πολύ σημαντικό το ΕΕΣ να συνεχίσει να εμβαθύνει τη διάσταση αυτή στις εκθέσεις του και να επισημαίνει τις κύριες αδυναμίες και τους συγκεκριμένους τομείς στους οποίους η ποιότητα των πληροφοριών δεν είναι η κατάλληλη.

Το ΕΕΣ θα πρέπει να συνεχίσει να ελέγχει την ακρίβεια και την αξιοπιστία των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στη στρατηγική του ΕΕΣ για την περίοδο 2021-2025, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου της αξιοπιστίας των συστημάτων συλλογής δεδομένων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου τους. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΕΣ θα πρέπει να διατυπώσει συστάσεις που να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας, της αξιοπιστίας και της ευχέρειας πρόσβασης στις πληροφορίες των συστημάτων αυτών.

Ένας άλλος τρόπος αξιολόγησης της ποιότητας των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη είναι μέσω της αυξημένης χρήσης της τεχνολογίας των πληροφοριών, όπως προβλέπεται επίσης στη στρατηγική του ΕΕΣ για την περίοδο 2021-2025. Οι τεχνολογίες της πληροφορίας μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην εξασφάλιση ασφαλούς, αξιόπιστης και ευκολότερης πρόσβασης των ελεγχομένων στις πληροφορίες. Το ΕΕΣ αναμένεται να ενισχύσει τη χρήση των νέων ψηφιακών εργαλείων και τεχνικών ελέγχου, ώστε να καταστεί δυνατή η αυτοματοποιημένη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων και να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που δημιουργούνται από τα μαζικά δεδομένα και την τεχνητή νοημοσύνη. Η τελευταία αυτή πτυχή έχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο των τεχνολογικών προκλήσεων και των γρήγορων αλλαγών που βιώνει η ΕΕ.

Άλλα θέματα

19. Θα αποσύρετε την υποψηφιότητά σας εάν η γνώμη του Κοινοβουλίου για τον διορισμό σας ως μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αρνητική;

Θα προσπαθήσω όσο μπορώ περισσότερο, στο πλαίσιο της ακρόασης και των απαντήσεων στο παρόν ερωτηματολόγιο, να λάβω θετική γνώμη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάτι που έχει πολύ μεγάλη σημασία σε όλη τη διαδικασία. Η πορτογαλική κυβέρνηση με διόρισε με βάση την πείρα μου στον τομέα των δημόσιων οικονομικών και μετά από διαδικασία ακρόασης αρκετών υποψηφίων στο Πορτογαλικό Κοινοβούλιο. Ανάλογα με τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα διαβουλευθώ με την πορτογαλική κυβέρνηση σχετικά με την υποψηφιότητά μου.